

valgets Forhandlinger fra Begyndelsen af, og af disse er der kun eet, der stadig har deeltaget, og det er dog ikke en saa forførbelig Permanent. Med Hensyn til den saa meget omtalte Henstilling af Finantsudvalget om Metropolitan skolens Nedlæggelse, hvilken jeg ikke har foranlediget optaget, troer jeg at maatte gjøre opmærksom paa, at hans Opfattelse af samme ikke var, som det forekom mig, ganske correct. Det er nemlig — saaledes har jeg opfattet det — en Henstilling, der gjøres, for at erhverve Stemning her i Salen for Spørgsmaalet og for at give en ønskelig Leilighed til, at alle Medlemmer kunne blive satte ind i Sagen; men en saadan Følen sig for anseer jeg for meget rigtig, naar Taleren er om muligheds engang at fremkomme med alvorlig meente Forslag, enten nu de maatte fremkomme igjennem Finantsloven, eller det maatte anses rigtigere, at de komme frem som særlige Love, og dette troer jeg, skjøndt jeg ikke er ganske enig med Vedkommende i selve Sagen, har været Foranledning til det reiste Spørgsmaal om Metropolitan skolen, at det var virkelig Finantsudvalgets Alvor, at der skulde arbeides heri paa en Gjenemførelse heraf. Naar saa et Mindretal af Udvalget dertil knytter Ønsket om, at vore Skoleforhold i det Hele paany maatte tages under den næste Overveielse, saa troer jeg, at dette Ønske er meget naturligt; thi Spørgsmaalet om, hvormange Skoler der skal beholdes, hvilke Skoler det maatte være hensigtsmæssigt at nedlægge eller ikke, forekommer idetmindste mig ikke at være saa lidet afhængigt af, om vi ville holde paa de lærde Skoler som Forberedelsesskoler, som specielle Skoler til Embedsmænds Uddannelse, eller vi ville føre dem tilbage til at være Højskoler for de Samfundsklasser, hvor Børn ikke nødes til tidligt selv at arbejde. I sidste Tilfælde opstaaer det Spørgsmaal, om man muligens kunde tænke sig den betydelige Stipendiemasse anvendt til at komme saadanne Børn tilgode, der ikke have Raad til saalænge at lade være med at arbejde, men som det dog maatte være ønskeligt paa Grund af de særlige Omstændigheder at skaffe en højere Dannelse, uden at Stipendierne dog bleve anvendte som Præmie til at fremme Uddannelsen af Embedsmænd; alene det, troer jeg, er en meget

vigtig Side af Sagen, som maatte kunne fortjene, at Finantsudvalget berørte den. Naar den ærede Underviisningsminister fremhævede, at man med Hensyn til Arbeidstiden var for læmselig i sine Forbringere, saa skal jeg ikke bestemt modsigte det; men jeg frygter for, at han i sine Bemærkninger har taget for meget Hensyn til sig selv; thi om jeg ikke huffer feil, var Underviisningsministeren i det Tilfælde, ved et overordentlig stærkt Arbeide i Forbindelse med fortrinlige Evner at udrette i sin Skolegang i et meget ringe Antal Aar, hvad Folk i Almindelighed bruge et langt større Antal Aar til. Om nu dette Arbeide, som han selv udførte, er af en saadan Bestaffenhed, at det kan paalægges Alle, det veed jeg ikke; men det veed jeg, at skal Skolen ene og alene være Forberedelsesskole for Embedsaspiranter, saa maa vi snarest muligt see at udelukke middelmaadige Hoveder derfra. Naar den ærede Rigsdagsmand for Ribe Amts 5te Valgkreds (Høgsbro) staaer i den Formening, at Skolegangens Værdighed ikke er bleven forøget ved den nye Skoleplan, saa troer jeg, at han ved en Undersøgelse af Skoleprogrammerne vil komme til et andet Resultat. Den ærede Rigsdagsmand for Veile Amts 3die Valgkreds (Hammerich) hittede, som det forekom mig, en Glæde over, at der er fremkommet en Adresse i Skolesagen, en Glæde, som jeg imidlertid ikke kan dele. Jeg hørte nu vel, at han bemærkede, at der i Adressen var Noget, hvormed han ikke samstemte; hvis jeg ikke tager feil, sigtede han derved til et Punkt, som gjør, at jeg ingenlunde kan føle Glæde over Adressen. Der er nemlig deri udtalt, at et Fag skulde kunne aldeles opgives og et andet Fag sættes istedet. Det Fag, som skulde udflydes, er et Fag, som saalænge der har været Tale om almindelig Dannelse, har været anseet for et Hovedfag, et Fag, der aldrig har mødt Modstand; saavidt jeg veed, aldrig er blevet bestridt uden af horneerte, dogmatiske Hensyn, men dets Berettigelse er da ogsaa af disse dogmatiske, horneerte Hensyn bleven bestridt i fulde 2000 Aar; dette Fag er Mathe-matiken, men jeg skal ikke sige et eneste Ord mere derom. Med Hensyn til den ærede Rigsdagsmands Øttring om, at vi med Hensyn til Examensforhærlighed skulde have overgaaet